

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри
теорії та історії держави і права
29 вересня 2023 року
протокол № 2.

Завідувач кафедри, доктор історичних наук, професор

_____ Леонід МІСІНКЕВИЧ

29 вересня 2023 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів ступеня бакалавра
із спеціальності 293 Міжнародне право
галузі знань 29 Міжнародні відносини

РОЗРОБНИКИ

Професор кафедри теорії та історії держави
і права, доктор юридичних наук, професор

_____ Вікторія ВОВК
19 вересня 2023 року

В.о. старшого викладача кафедри теорії та
історії держави і права

_____ Анна ДАНІЛОВА
19 вересня 2023 року

ПОГОДЖЕНО

Декан юридичного факультету, кандидат
юридичних наук, доцент

_____ Віктор ЗАХАРЧУК
02 жовтня 2023 року

м. Хмельницький
2023

**Освітньо-професійна програма «Бакалавр права»
 Спеціальність 293 Міжнародне право
 галузі знань 29 Міжнародні відносини
 (<http://www.univer.km.ua/vstupnyku/haluzi-znan-spetsialnosti-ta-opp>)**

Назва навчальної дисципліни	Теорія держави і права
Курс та семестр	1 курс, 1 семестр
Форма контролю	екзамен
Викладач	<p>Лекції, консультації, екзамен: Вовк Вікторія Миколаївна, професор кафедри теорії та історії держави і права, доктор юридичних наук, професор https://univer.km.ua/profile/vovk-viktoriya-mykolayivna)</p> <p>Семінарські заняття, консультації: Данілова Анна Вікторівна, старший викладач кафедри теорії та історії держави і права https://univer.km.ua/profile/danilova-anna-viktorivna)</p>
Контактна інформація та науковий профіль викладача	<p>Вовк Вікторія Миколаївна, професор кафедри теорії та історії держави і права, доктор юридичних наук, професор Електронна адреса: ymv@univer.km.ua Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=KFPshoAAAAJ&cstart=0&pagesize=400 ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0588-2095</p> <p>Данілова Анна Вікторівна, старший викладач кафедри теорії та історії держави і права Електронна адреса: a_danilova@univer.km.ua Google Scholar: http://surl.li/qdqsv ORCID: https://orcid.org/0000-0003-0744-5523 SCOPUS : https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57222307916</p>
Консультації	<p>Групові консультації відповідно до затвердженого розкладу. Індивідуальні онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою та Google meet у робочі дні з 9.00 до 17.00. Консультації до екзамену: напередодні екзамену відповідно до затвердженого розкладу.</p>

Опис навчальної дисципліни

<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Загальні компетентності</p> <p>ЗК-1- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК-2- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності ЗК-3- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК-9. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні компетентності</p> <p>СК-1- Здатність розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, форми та способи їх реалізації, типи та види міжнародних акторів, їх роль в сучасних міжнародних відносинах та міжнародній політиці. СК-2 - Вміння характеризувати природу та джерела зовнішньої політики держави, еволюцію підходів до формування та здійснення зовнішньої політики, принципи організації системи зовнішньої політики та функціонування інститутів зовнішньої політики. СК-13. Уміння розуміти особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного права. СК-14. Здатність адаптувати та використовувати міжнародноправові норми та принципи в національній правовій системі.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>РН 1. Визначати сучасні досягнення міжнародного права (публічного та приватного), порівняльного законодавства, виявляти в подіях і фактах міжнародного життя тенденції та закономірності, формулювати їх та визначати пов'язані з ними майбутні можливості й ризики. РН 7. Формулювати концептуальні схеми вирішення міжнародно-правових і національно-правових проблем, аналізувати правові концепції на предмет логічної послідовності та практичної адекватності. РН 10. Передбачати широкі загальносуспільні наслідки укладання міжнародного договору або вчинення іншої дії дипломатичного або міжнародно-правового характеру, ухвалення внутрішньодержавних нормативно-правових актів тощо.</p>
<p>Місце дисципліни в логічній схемі</p>	<p>Обов'язкова навчальна дисципліна, курс навчання – 1-й, семестр – 1-й. Для успішного опанування дисципліни здобувачі повинні розвивати компетентності із супутніх дисциплін: «Історія держави і права України та зарубіжних країн», «Історія міжнародного права», «Правничі системи сучасності», «Порівняльне конституційне право». Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: «Міжнародно-правові механізми захисту прав людини», «Порівняльне адміністративне право», «Міжнародне публічне право», «Інституційне право Європейського Союзу», «Матеріальне право Європейського Союзу».</p>
<p>Обсяг навчальної дисципліни</p>	<p>8,5 кредити ЄКТС /255 годин, у тому числі, самостійної роботи – 129 годин, лекційних – 64 години, семінарських – 62 годин.</p>
<p>Форма навчання</p>	<p>Денна</p>
<p>Тижневе навантаження</p>	<p>3,6 год. аудиторних занять; 3,7 год. самостійної роботи на тиждень</p>

Мова викладання	українська			
Формат навчальної дисципліни	Офлайн/онлайн лекції та семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, залік, екзамен тощо. Для осіб із особливими освітніми потребами розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Завдання	Максимальна кількість балів
	2/2/4	Тема 1. Предмет теорії держави і права.	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5 СРС – 1
	2/0/4	Тема 2. Виникнення держави.	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5 СРС – 1
	2/2/2	Тема 3. Поняття і сутність держави.	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5 СРС – 1
	2/2/4	Тема 4. Форма держави.	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5 СРС – 1
	0/2/4	Тема 5. Механізм та апарат держави.	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – Семінарське заняття – 5 СРС – 1
	0/0/6	Тема 6. Суспільство і держава	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – Семінарське заняття – 5 СРС – 1
	2/0/4	Тема 7. Право в системі нормативного регулювання.	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5 СРС – 1

		завдання із використанням ІКТ	
0/0/4	Тема 8. Основні концепції праворозуміння.	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – Семінарське заняття – 5 СРС – 1
2/2/4	Тема 9. Джерела (форми) права.	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5 СРС – 1
2/2/5	Тема 10. Правова система: поняття, структура, класифікація.	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5 СРС – 1
2/2/4	Тема 11. Системна характеристика права (система права)	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5 СРС – 1
0/0/6	Тема 12. Норми права та інші соціальні норми	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – Семінарське заняття – 5 СРС – 1
2/2/2	Тема 13. Тлумачення норм права	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5 СРС – 1
2/2/4	Тема 14. Реалізація норм права. Застосування правових норм	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5 СРС – 1
2/2/4	Тема 15. Нормативно-правові акти та їх систематизація	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5 СРС – 1
2/0/4	Тема 16. Правове регулювання	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5

			завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	СРС – 1
	2/2/4	Тема 17. Правові відносини (правовідносини)	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5 СРС – 1
	0/2/6	Тема 18. Правопорядок і правопорушення	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – Семінарське заняття – 5 СРС – 1
	2/2/6	Тема 19. Юридична відповідальність і законність	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5 СРС – 2
Рекомендовані джерела для самостійної роботи	<p>1. Балинська О. М., Яценко В. А. Методологія сучасного правознавства : посібник. За заг. ред. О. М. Балинської. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 372 с.</p> <p>2. Вовк В. М., Калужний Р. А. Правова система. Правова система України в умовах трансформації суспільства: кол. моногр. Подгайська. 2020. 208 с.</p> <p>3. Загальна теорія права : підручник / О. В. Петришин, Д. В. Лук'янов, С. І. Максимов, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2020. 568 с.</p> <p>4. Загальна теорія права. Нормативний курс : підруч. для студ.-юристів за ред. д-ра юрид. наук, проф. С. В. Бобровник. Київ: Юрінком Інтер, 2021, 576 с.</p> <p>5. Пендюра М. М. Теорія держави та права. Курс інтерактивних лекцій. К. : 7БЦ, 2023. 468 с.</p> <p>6. Теорія держави і права : навчальний посібник / Крестовська Н. М., Матвеева Л. Г., Тицька Я. О., Атаманова Н. В., Арабаджи Н. Б. Міжнародний гуманітарний ун-т. 2021. 193 с.</p> <p>7. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права : навч. посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 268 с.</p> <p>8. Тополь Ю. О. Теорія держави і права : курс лекцій / Ю. О. Тополь; Хмельниц. ун-т упр. та права. Хмельницький, 2014. 403 с.</p>			
Методи навчання та форми поточного контролю	<p>Під час лекційних занять застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) традиційний усний виклад змісту теми; 2) слайдова презентація. <p>На семінарських та практичних заняттях застосовуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дискусійне обговорення проблемних питань; – вирішення ситуаційних завдань; – повідомлення про виконання індивідуальних завдань; – складання окремих видів документів. 			

	<p>Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції; 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях; 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування; 4) захист підготовленого звіту про виконання ІНДЗ; 5) складання окремих видів документів за ситуаційними завданнями; 6) захист підготовленого публічного виступу. <p>Підсумковий поточний контроль проводиться у формі екзамену. Структура екзаменаційного білету включає три теоретичних питання.</p>
Політика щодо дедлайнів та перескладання	<p>Перескладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол №16, введене в дію наказом від 08.07.2016 р. № 359 / 16 (в редакції рішення вченої ради від 28.08.2020 р., протокол №1, введене в дію наказом від 28.08.2020 р. № 312/20) (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protse su_2020.pdf).</p> <p>Перескладання лекції: виконання завдання із використанням сучасних інформаційних технологій за темою пропущеної лекції.</p> <p>Перескладання семінарських занять: усне опитування, виконання тестових завдань, виконання практичних завдань із застосуванням інформаційних технологій.</p>
Підсумковий контроль	<p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни.</p>
Критерії оцінювання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол №16, введене в дію наказом від 08.07.2016 р. № 359 / 16 (в редакції рішення вченої ради від 28.08.2020 р., протокол №1, введене в дію наказом від 28.08.2020 р. № 312/20) (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protse su_2020.pdf). 2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).
Порядок отримання додаткових балів	<p>Здобувач може отримати додаткові бали за участь у: конкурсі, науково-практичній конференції, тренінгу, турнірі, брейн-рингу тощо, за публікацію наукової статті за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною.</p>
Політика академічної доброчесності	<p>Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188</p>
Політика врегулювання конфліктів	<p>Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20. (http://old.univer.km.ua/doc/Etichniy_kodeks.pdf)</p>

Зворотній зв'язок	1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань здобувачів, що проводяться в університеті.
--------------------------	--

Обліковий обсяг 0,34 ум.др.арк.